

Druhý pohled Petra Hampla z 10.9.:

O nepřátelích systému

Neomezená svoboda projevu dává moc nepřátelům systému, **nechala se před časem slyšet soudkyně Evropského soudu pro lidská práva Kateřina Šimáčková.**

Jenže tím také hodně vypovídá o tom systému. Mezi klíčové rysy předchozího systému, tedy demokratických průmyslových národních států ustavených po druhé světové válce patřilo to, že je neomezeně kritizovatelný. Že se musí pořád obhajovat. Před kritikou zprava, že je příliš „socialistický“ i před kritikou zleva, že je příliš bezohledný nebo příliš konzumní. Systém musel vydržet i kritiku komunistických stran a každé čtyři roky musel dokazovat, že lidem dokáže nabídnout více než komunisté.

Systém Petra Fialy a Kateřiny Šimáčkové kritizovatelný není. Není zapotřebí lidem něco dokazovat. Není zapotřebí ucházet se o jejich souhlas. Není zapotřebí zajímat se o jejich názory. Stát má dostatečné zastrašovací prostředky, a to stačí.

Pro lidi typu Hampla to je nepříjemné, protože Hampl sice není ani rasista, ani konspirační teoretik, ani podporovatel Ruska, ale zcela jistě je nepřítelem současného politicko-ekonomického systému, a k tomu se hlásí. Je tedy jen otázkou času, kdy dojde i na něj – pokud nepříjde významnější politická změna. Nicméně díky setrvačnosti z minulého režimu tu ještě určitá svoboda projevu je a Hampl si jí užívá.

Buďme rádi za každý den a každý týden, kdy se dá jakž takž normálně žít a doufejme, že procesy směřující k systémové změně budou dostatečně rychlé (zejména, když je trochu nepořádek).

Americké volby – aktualizace

Uplynul další týden a jsem tu opět s aktualizací o vývoji volebního zápasu v USA. Čísla jsou nadále velmi těsná ve prospěch Kamaly Harrisové. Zdá se, že kdyby se volby konaly dnes, získala by celkově více hlasů, ale nejtěsnějším rozdílem by uspěla také v rozhodujících státech (272: 265 volitelů). Nicméně trend v její prospěch se zastavil a oproti minulému týdnu došlo dokonce k nepatrnému posunu ve prospěch Donalda Trumpa. Z posledních pěti výzkumů dávají dva převahu Trumpovi, dva Harrisové a jeden ukazuje na úplně nepoznaný výsledek. Tuto poznámku píší těsně před prvním diskuzním duelem, ke kterému vyjde spousta komentářů, ale je nepravděpodobné, že by výrazně změnil volební preference.

Mezi výzkumníky mezitím běží velmi zajímavá debata o prognostických modelech. Stanoviska jsou různá, nicméně často se mluví o nejistotě. Situace se podobá roku 2016 v tom smyslu, že mohou existovat skutečnosti či voličské skupiny, které nejsou dostatečně brány v úvahu, takže nás v den voleb může čekat překvapení. To je rozdíl proti nudnému roku 2020, kdy už od léta bylo vidět, že Trumpova kampaň má problémy, žádné pochybnosti se neobjevily a den voleb to skutečně potvrdil.

Roku 2016 se současné klání podobá i v tom, že existuje gigantický rozdíl mezi finančními možnostmi obou kandidátů. V nerozhodnutém státě Michigan zatím utrátili příznivci Harrisové 109 milionů dolarů proti 19 milionům příznivců Donalda Trumpa. V dalším nerozhodnutém státě Georgie je to 58 milionů proti 29 milionům. A tak dále. Průměrný americký volič vidí násobně více propagandy Harrisové než propagandy Donalda Trumpa. Kromě toho mají Demokráté připraveny tisíce placených „dobrovolníků“, kteří budou během voleb obcházet voliče Harrisové a připomínat jim, aby opravdu nezůstali doma. Republikáni něco takového nemají.

Kdyby šlo o souboj argumentů, nemusel by ten rozdíl vadit. Silný argument zůstane silným argumentem, i když je méně krát zopakován. Jenže v souboji výkřiků, vtipů a urážek hraje reklamní plocha naprosto zásadní úlohu. Není divu, že výzkumy ukazují, že oba kandidáti jsou pokládáni za nesympatické, ale Trump je na tom podstatně hůř. A posunout kampaň k diskuzi o konkrétních záležitostech typu ekonomiky a bezpečnosti (kde má Trump výraznou převahu) se nedaří – **Trump si nedokáže odpustit, aby Harrisové nevracel urážky a posměšky a dav jeho skalních příznivců jásá. Jenže jásosem tvrdého jádra se volby nevyhrávají.**

Závěr tedy je ten, že Trump vede mizernou kampaň, ale Harrisová je tak slabá kandidátka, že i ta mizerná kampaň může stačit.

Mezi podporovatele Harrisové se mezitím zařadili i bývalý prezident Georg Bush mladší a jeho viceprezident Dick Cheney.